

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ОСВІТИ «ЖОВТНЕВИЙ НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
З ПОГЛИБЛЕНИМ ПРОФЕСІЙНО-ТРУДОВИМ НАВЧАННЯМ»
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

с. 81...85 / 5

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Наказ в.о. директора

від 12.05.2022 № 112-ар

Михайло КУШПА

**Інструкція
з охорони праці № 014
для оператора пральних машин**

1. Загальні положення

1.1. Інструкція з охорони праці для оператора пральних машин розроблена відповідно до Закону України «Про охорону праці» (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ) в редакції від 20.01.2018 р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 01 вересня 2017 року.

1.2. Дана інструкція з охорони праці встановлює вимоги охорони праці перед початком, під час та по закінченню роботи працівника, який виконує обов'язки оператора пральних машин закладу, а також порядок його дій та вимоги безпеки під час аварійних ситуацій.

1.3. До самостійної роботи оператором пральних машин допускаються особи не молодше 18 років, що пройшли медичний огляд, необхідне навчання, інструктаж з охорони праці, які мають групу з електробезпеки І і не мають протипоказань за станом здоров'я.

1.4. Приміщення для виконання робіт з прання білизни повинно бути обладнане припливно-втяжною вентиляцією, всі види електричного обладнання повинні бути заземлені (занулені). У пральні повинен знаходитися вогнегасник і аптечка для надання длікарської допомоги з комплектом необхідних лікарських і перев'язувальних засобів.

1.5. Оператор пральних машин зобов'язаний вивчити цю інструкцію з охорони праці, знати правила внутрішнього трудового розпорядку, встановлені режими праці і відпочинку в закладі.

1.6. Оператор пральних машин повинен:

- знати пристрій, принцип роботи і правила технічного використання пральної машини;
- дотримуватися рекомендацій підприємства-виробника пральної машини;
- дотримуватися вимог виробничої санітарії;
- дотримуватися правил особистої гігієни, трудового розпорядку закладу;
- робити тільки ту роботу, яка йому доручена;
- дотримуватися вимог безпеки при використанні пральної машини;
- підтримувати чистоту на робочому місці;
- володіти навичками надання першої допомоги потерпілим у разі нещасного випадку;
- правильно використовувати ЗІЗ (засоби індивідуального захисту);
- знати місцезнаходження аптечки першої допомоги, первинних засобів пожежогасіння.

1.7. У процесі роботи оператор пральних машин може бути підданий таким небезпечним і шкідливим факторам:

1.7.1. фізичні фактори:

- можливість ураження електричним струмом при використанні несправної пральної машини, пошкодженого шнура електроживлення, електророзетки, відсутності заземлення обладнання;

- рухомі частини обладнання (барабан пральної машини);
- висока вологість повітря на робочому місці;
- можливість падіння на мокрій, слизькій підлозі.

1.7.2. хімічні фактори – під час контакту з миючими засобами;

1.7.3. біологічні фактори – під час контакту з брудною білизною;

1.7.4. фізичні перевантаження.

1.8. Оператору пральних машин необхідно використовувати такі засоби індивідуального захисту:

- костюм для захисту від загальних виробничих забруднень з бавовняних тканин;
- фартух прогумований;
- головний убір;
- черевики шкіряні на гумовій підшві;
- рукавники ПВХ;
- рукавички гумові.

1.9. У приміщенні пральні необхідно дотримуватись вимог протипожежного захисту. Захаращення приміщення, проходів неприпустимо.

1.10. З метою уникнення ураження електричним струмом оператору пральних машин забороняється займатися ремонтом електропроводки, рубильників, встановлювати і змінювати електричні лампи, а також приєднувати кінці проводів до рубильників, торкатися неізольованих проводів.

1.11. Про кожний нещасний випадок або аварію потерпілий або очевидець зобов'язаний негайно сповістити свого безпосереднього керівника.

1.12. У роботі необхідно дотримуватися цієї інструкції з охорони праці, вимог пожежної безпеки, вміти застосовувати первинні засоби пожежогасіння.

1.13. Оператор пральних машин, який допустив невиконання або порушення вимог даної інструкції з охорони праці для оператора пральних машин, притягується до відповідальності відповідно до чинного законодавства України, в разі необхідності, проходить позачергову перевірку знань норм і правил охорони праці.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Одягти спецодяг, халат застебнути на всі гудзики, волосся сховати під головний убір.

2.2. Упевнитися в наявності дерев'яних ґрат і діелектричного килимка на підлозі біля пральної машини.

2.3. Упевнитися в справному стані обладнання, заземлюючих пристроїв та при виявленні дефектів терміново доповісти безпосередньому керівнику.

2.4. Провести перевірку на справність і ефективність роботи припливно-витяжної вентиляції.

2.5. Прибрати з робочого місця сторонні предмети.

2.6. Пральна машина повинна стояти на рівній поверхні. При невеликих нерівностях положення пральної машини можна відрегулювати, змінюючи висоту ніжок.

2.7. Перевірити, щоб шланги і шнур живлення пральної машини не пережималися, з'єднання з водопроводом і вентилялі не пропускали воду.

2.8. Упевнитися в тому, що замок кришки внутрішнього барабана і зовнішнього люка (дверцята) надійно закриваються, виключити можливість їх самовільного відкривання.

2.9. Оператору пральних машин заборонено включати пральну машину в мережу через перехідники та подовжувачі, так як це може викликати їх перегрів і загоряння.

2.10. Перед пранням необхідно переконатися, що сторонні предмети з кишень спецодягу не потрапили в барабан. Підодіяльники і наволочки рекомендується вивернути навиворіт.

2.11. Кількість білизни не повинно перевищувати максимальну норму завантаження пральної машини, зазначену в технічній документації.

2.12. Оператору пральних машин необхідно упевнитися в тому, що спускові клапани пральної машини забезпечать швидкий злив рідини в каналізацію, виключаючи можливість попадання її на підлогу.

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи

3.1. Білизну слід завантажувати в порожній барабан вільно, не спресовуючи, розправивши складки. Рекомендується чергувати великі і дрібні речі. Обсяг завантаженої білизни не повинен бути вище норми, рекомендованої технічним паспортом пральної машини.

3.2. При завантаженні білизни оператору пральних машин необхідно стежити, щоб при закритті кришки завантажувального люка білизна не була затиснута.

3.3. Завантаження миючого засобу виконується в приймач вручну.

3.4. Працюючи з миючими засобами оператору пральних машин необхідно користуватися засобами індивідуального захисту рук (рукавичками захисними від води і нетоксичних речовин).

3.5. Для уникнення удару електрострумом, не можна торкатися до підключеної до мережі пральної машини вологими руками.

3.6. Пральна машина повинна працювати ритмічно, без стуку і ривків при реверсивному обертанні барабана. При стукоті, ривках, перегріві електродвигуна пральну машину слід швидко вимкнути.

3.7. При роботі з пральною машиною оператору пральних машин слід:

- контролювати справність приладів, вчасно чистити їх від пилу і забруднень;
- стояти на дерев'яній решітці, на якій повинен бути діелектричний килимок.

3.8. Під час роботи пральної машини оператору неприпустимо:

- підвищувати тиск води, що надходить до пральної машини, понад норму, зазначену в технічному паспорті;
- налагоджувати, регулювати і виконувати будь-які ремонтні роботи;
- торкатися руками рухомих частин пральної машини;
- залишати працюючу машину без контролю;
- виконувати роботу при недостатньому освітленні;
- виконувати роботу при пошкодженому (несправному) фіксаторі замку кришки;
- запускати пральну машину при відкритій кришці люка;
- ставити важкі предмети або вставати на пральну машину;
- встановлювати заново програму прання після того, як машина почала прати, що може збити автоматику пральної машини і привести до поломки.

3.9. Не допускається повертати перемикач програм пральної машини проти годинникової стрілки.

3.10. Корпус і легкодоступні деталі пральної машини необхідно періодично обтирати тканиною, змоченою в розчині миючого засобу. Не можна мити пральну машину за допомогою пульверизатора або під струменем води.

3.11. Не можна використовувати для миття пральної машини хімічні розчинники або абразивні чистячі порошки. Перед тим, як мити машину, необхідно вимкнути її з електромережі.

3.12. Ємність для миючих засобів витягується з пральної машини і миється під струменем теплої води.

3.13. При утворенні вапняного нальоту (через неправильне дозування засобу для прання, сильно забрудненої води та ін.), рекомендується провести чистку барабана і ємності для миючих засобів з використанням засобу для видалення нальоту.

3.14. Для чищення барабана від плям іржі, які залишають потрапляючи в барабан металеві предмети, рекомендується використовувати засоби для чищення, які містять хлор.

3.15. Після прання речей з ворсистих матеріалів необхідна чистка фільтра. При вийманні фільтра може з'явитися незначна кількість води, тому необхідно заздалегідь приготувати ємність для збору води.

3.16. Оператору пральних машин заборонено допускати до роботи з пральною машиною сторонніх осіб.

3.17. Слід стежити за чистотою робочого місця, вчасно прибирати пролиті рідини.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Після закінчення роботи оператору пральних машин необхідно виконати злив води з пральної машини, після чого перекрыти вентиль подачі води в машину.

4.2. Відключити пральну машину від електромережі.

4.3. Відключити вентиляцію.

4.4. Почистити і прибрати інвентар у встановлене для зберігання місце.

4.5. Навести порядок на своєму робочому місці.

4.6. Зняти засоби індивідуального захисту і прибрати у відведене для зберігання місце.

4.7. Вимити теплою водою з милом руки і обличчя.

4.8. Вимкнути освітлення і закрити приміщення на ключ.

4.9. При наявності зауважень, виявлених недоліках в процесі роботи з пральними машинами, які впливають на безпеку праці, оператору пральних машин слід повідомити безпосереднього керівника.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. В аварійних (екстремальних) ситуаціях оператору пральних машин слід:

- в разі пожежі – евакуювати присутніх в приміщенні людей, викликати пожежну охорону по телефону 101, доповісти про подію безпосередньому керівнику, вжити всіх необхідних заходів по ліквідації пожежі наявними засобами пожежогасіння;
- в разі виходу з ладу пральної машини або її пошкодження – відключити машину від електромережі, припинити роботу і доповісти про те, що трапилося безпосередньому керівнику;
- в разі появи стороннього шуму, запаху гару, диму, іскріння, відключення електричної енергії слід негайно зупинити роботу пральної машини і не приступати до виконання робіт до повного усунення несправності або заміни обладнання на нове;
- в разі аварії або мимовільної зупинки обладнання – негайно вимкніть машину з електромережі.

5.2. Роботу пральної машини слід припинити:

- в разі будь-якої несправності, виходу з ладу передбачених контрольних приладів і засобів автоматики;
- в разі несправності запобіжно-блокувальних пристроїв;
- в разі несправності або відсутності захисного занулення (заземлення);
- якщо несправні деталі барабанів, кришки пральної машини;
- при несподіваній появі на корпусі обладнання відчутного електричного струму;
- при виникненні пожежі.

5.3. При нещасному випадку оператору пральних машин слід:

- при отриманні травми, скориставшись медичною аптечкою, надати собі першу допомогу, звернутися в медичний пункт і довести до відома керівника;
- при отриманні травм іншим працівником, негайно вжити всіх заходів щодо запобігання впливу травмуючих чинників на потерпілого і надання потерпілому першої допомоги, викликати на місце події медпрацівників або викликати швидку медичну допомогу;

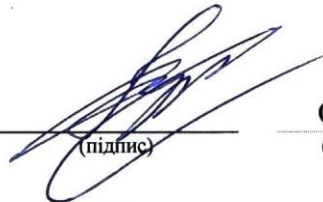
- доповісти про випадок керівнику (при його відсутності – іншій службовій особі), забезпечити до початку розслідування збереження обстановки, якщо це не несе загрози життю і здоров'ю людей.

5.4. У разі погіршення самопочуття, появи різі в очах, різкому погіршенні видимості, неможливості сфокусувати погляд або навести його на різкість, появи болю в пальцях і кистях рук, посилення серцебиття негайно оператору пральних машин необхідно відключити пральну машину, покинути робоче місце, звернутися в медичний пункт і повідомити про подію безпосереднього керівника.

5.5. Про кожний нещасний випадок або аварію потерпілий або очевидець зобов'язаний негайно сповістити свого безпосереднього керівника (у разі відсутності – іншу посадову особу закладу).

Розроблено:

Заступник директора з ГР
(посада керівника підрозділу)

(підпис)

Олег ГУРТОВОЙ
(прізвище, ініціали)

Погоджено:

Інженер з охорони праці

(підпис)

Анатолій ЛУКІН
(прізвище, ініціали)